

Tato práce je zamyšlením nad estetickou teorií, kterou Patočka nastínil ve studii Spisovatel a jeho věc a kterou nazval „teorie ozvěnovitosti“. Jedná se o Patočkův originální náhled na podstatu spisovatelství moderní doby a ačkoliv je ve Spisovateli jen stručně nahozen, obsahuje ohromný potenciál, který se práce pokouší vložit do širšího kontextu Patočkova vrcholného díla, tedy především do souvislosti s jeho asubjektivní ontologií přirozeného světa, koncepcí o třech pohybech, pojetím dějin (jak dějin obecně, tak dějin umění), jazykem. Snažíme se kriticky zdůraznit její klady a poukázat na její meze.

Práce, starost o bližní, placení účtů, zažehnávání vegetativních potřeb, emočně silné zážitky, neporozumění, smutek a naopak spříznění, radost. To je jen ubohý výčet toho, čím se člověk neustále zabývá a co ho provází na cestě životem. Všechny tyto životní intence, které vkládá do světa a kterými jej osmysluje, ale povětšinou netematizuje, figurují ve světě jako jakési ozvěny a jsou živnou půdou pro spisovatele, který je zaznamenává a jako důvtipný pozorovatel odhaluje. Pomocí literárního jazyka se intence původně nereflektované a k dílčím smyslům zaměřené, známé z běžného života, obracejí ke smyslu celostnímu. V literárním textu má čtenář odhalovat a reflektovat vlastní život. Není v tom vystihnuta pravá podstata literatury? Nepodává celé Patočkovovo dílo se svým důrazem na nebezpečí zvěcnění a ustrnutí v každodenním obstarávání (kterému v moderní době na přirozeném vztahu k věcem a ke světu navíc ubírá vědotechnika), návody na distancování se od nich? Není teorie ozvěnovitosti typickou ukázkou tohoto zvratu existence směrem k bytí a celku, tedy toho, co bylo eminentním tématem Jana Patočky?